

[Elisabeth Bruun Olesen]

»Eksklusivaftaler knægter friheden til selv at vælge.« Sådan står der så smukt i bemærkningerne til dette lovforslag. Og tvang er da egentlig også noget grimt noget, er det ikke? Det kunne man foranlediges til at spørge sig selv om. Men hvad er virkeligheden bag fremskridtspartiets forslag til lov om frihed for eksklusivaftaler? Virkeligheden er helt enkelt og banalt den, at man ønsker at rette et frontalangreb på fagbevægelsens tilkæmpede rettigheder. Virkeligheden er, at de borgerlige fra fremskridtspartiet til de konservative vil rykke tænderne og potensen ud af fagbevægelsen, så den ikke kan bide fra sig mere.

Hvis fremskridtspartiets forslag blev vedtaget, ville det svække lønarbejdernes muligheder for at handle og handle kollektivt og for at foretage kollektive kampskridt; forslaget ville spille lønarbejderne ud mod hinanden i en indbyrdes konkurrence: hvem vil arbejde billigst? Er et arbejde, godt nok dårligere end under de normale overenskomstmæssige løn- og arbejdsforhold, da ikke bedre end slet ikke noget arbejde, ville mange nok tænke, og så ville det for alvor begynde at skride. Arbejdsgiverne ville have magten alene, og de ville selv kunne bestemme prisen på arbejdskraften ved at spille arbejderne ud imod hinanden indbyrdes. Det er nemlig kun arbejdsgiverne, der vil nyde godt af, at der på arbejdspladsen står eksempelvis SiDere over for medlemmer af Kristelig Fagforening. Den enkeltes såkaldte frihed til selv at vælge ville alt andet lige betyde, at kollektivets ret og kollektivets løn- og arbejdsforhold ville blive alvorligt forringet, fordi aftaler mellem kapitalister og arbejdere aldrig bliver indgået på et såkaldt retfærdigt grundlag; det er alene styrkeforholdene, der tæller.

Så vil jeg til hr. Bo Kristensen sige, at arbejderklassens kamp for en solidarisk optræden også betyder, at man ikke arbejder sammen med uorganiserede medlemmer af gule fagforeninger, eksklusivaftaler eller ej, og den praksis ønsker vi at styrke. Derfor støttede vi også 100 pct. HT-chaufførernes aktioner og modvilje mod at arbejde sammen med uorganiserede. Enhver fagligt aktiv vender en uorganiseret ryggen på sin arbejdsplads. Selvfølgelig gør man det. Den eksisterende fagbevægelse, enhedsfagbevægelsen, har mange mangler og fejl: den er udemokratisk meget langt hen ad vejen, den majoriserer

store mindretal, der er meget lidt åbenhed, og beslutninger bliver taget hen over hovedet på medlemmerne, som bankes på plads med trusler, hvis de ikke arter sig socialdemokratisk vel. Som HKer husker man alt for godt HKs eksklusioner af de fagligt aktive laboranter i forbindelse med Steinskonflikten, men en kamp for en anden og mere demokratisk linje må foregå inden for enhedsfagbevægelsens rammer i opposition til det bureaukrati, der sidder der i øjeblikket.

Det mest kvalmende ved forslaget fra fremskridtspartiet er i virkeligheden de borgerliges hykleri om retfærdighed, rimelighed og demokratiske rettigheder, for fagbevægelsens historie er ikke mindst historien om, hvordan lønarbejderne har måttet kæmpe sig til hver eneste lille bid af retten til at organisere sig, og den dag i dag står fagligt aktive med fyringstruslen hængende over hovedet hele tiden.

Kofod-Svendsen (KrF):

Kristeligt folkeparti hilser dette forslag velkommen. Det er som tidligere nævnt et gammelt problem, der tages op. Problemerne i forbindelse med organisationstvung og organisationsfrihed blev drøftet i folketinget allerede i 1950'erne og 1960'erne, og under disse drøftelser fokuserede man næsten udelukkende på spørgsmålet om, hvorvidt eksklusivaftaler skulle være tilladte inden for den offentlige sektor eller ej. Gennem disse debatter og en række principielle domme blev eksklusivaftaler inden for den offentlige sektor kendt ugyldige. Argumentet var, at det offentlige skulle behandle borgerne ens uden hensyn til deres organisationsforhold. Man ville ikke udøve organisationstvung og gribe ind i borgernes frie ret til personlig at tage stilling til, om de ville være medlem af denne eller hin organisation eller de eventuelt slet ikke ville være medlem af nogen organisation.

Det var indsatsen i 1960'erne. Så kom det næste spørgsmål, og det blev stillet med styrke op gennem 1970'erne: er det rimeligt, at den personlige frihed kun nyder beskyttelse, hvor der er tale om et offentligt ansættelsesforhold, men ikke, når det drejer sig om private ansættelsesforhold? Den debat fortsatte op i begyndelsen af 1980'erne, og efter dommen i Strasbourg, som arbejdsministeren så